

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

19.09.2024.

Nr. 63

(prot. Nr.37, 1.p.)

Par 2023.gada 26.oktobra lēmuma Nr.119 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem” piemērošanas kārtību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) ar 2023.gada 26.oktobra lēmumu Nr.119 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem” (Latvijas Vēstnesis, 2023, 211.nr.; turpmāk – Lēmums Nr.119) noteica akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Stigu iela 14, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”), dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus.

Regulators 2024.gada 23.augustā saņēma AS “Conexus Baltic Grid” 2024.gada 23.augusta iesniegumu Nr.COR-N-2024/2959, ar kuru AS “Conexus Baltic Grid” lūdz Regulatoru pieņemt lēmumu par Lēmuma Nr.119 piemērošanas kārtību (turpmāk – Iesniegums).

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Lēmuma Nr.119 lemjošās daļas 3., 4. un 5.punktu Regulators ir apstiprinājis dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus (turpmāk – tarifi), nosakot tos ar septiņām decimālzīmēm aiz komata par kWh.
2. Ar Regulatora 2024.gada 20.jūnija lēmumu Nr.37 “Par Vienoto dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumu saskaņošanu” Regulators ir saskaņojis vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā iesaistīto dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru “Elering AS” un AS “Conexus Baltic Grid” izstrādātos Vienotos dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumus (turpmāk – Noteikumi).
3. Noteikumu 5.punkts noteic kārtību, kādā tiek piešķirta vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas un izejas punktos pieejamā jauda. No Noteikumu 5.2. un 5.4.apakšpunkta izriet, ka atsevišķos ieejas-izejas punktos tiek piemērota netiešās jaudas piešķiršanas procedūra, savukārt minēto Noteikumu 5.7.apakšpunkts noteic netiešās jaudas piešķiršanas noteikumus,

- saskaņā ar kuriem tīkla lietotājam jaudu piešķir, pamatojoties uz tirdzniecības darbībām, kas veiktas tirdzniecības platformā(-ās), izmantojot dienas kvotu.
4. Ievērojot, ka darījumiem *European Energy Exchange AG* (turpmāk – EEX) tirdzniecības platformā, ko veic, izmantojot jaudas netiešās piešķiršanas mehānismu, piemēro ar Lēmumu Nr.119 apstiprinātos Kiemelai starpsavienojuma punkta dienas un pašreizējās dienas laika jaudas ieejas un izejas tarifus, tos aritmētiski noapaļojot līdz skaitlim, kas satur sešas decimālzīmes un ir dalāms ar 0,025 bez atlikuma, AS “Conexus Baltic Grid” Iesniegumā lūdz Regulatoru pieņemt lēmumu par Lēmuma Nr.119 piemērošanas kārtību.
 5. AS “Conexus Baltic Grid” Iesniegumā norāda uz veikto novērtējumu par EEX tirdzniecības platformas vajadzībām noapaļotu tarifu ietekmi uz starpoperatoru norēķiniem. Vienlaikus AS “Conexus Baltic Grid” norāda, ka 2024.gada 13.augustā AS “Conexus Baltic Grid” rīkoja trīspusēju sanākumi ar Igaunijas un Somijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem, kuriem bija vienots viedoklis par to, ka šā lēmuma konstatējošās daļas 4.punktā ietvertā risinājuma ietekme būtu vērtējama kā nebūtiska un ņemama vērā vienotā Somijas, Igaunijas un Latvijas tirgus pārvades sistēmas operatoru ikgadējā savstarpējo norēķinu audita ietvaros, kam nav nepieciešamas izmaiņas operatoru noteiktajā savstarpējās kompensācijas kārtībā.
 6. Regulatora 2023.gada 13.jūlija lēmuma Nr.1/7 “Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 29.punkts noteic, ka sistēmas operators izveido regulatīvo rēķinu, kurā atbilstoši šīs Metodikas [30.](#), [31.](#), [35.](#), [36.](#) un [37.punktam](#) uzskaita starpību starp atļautajiem (plānotajiem) un faktiskajiem ieņēmumiem un starpību starp plānotajām un faktiskajām izmaksām, nodalot ieņēmumus, kas attiecināmi uz pārrobežu un nacionālo pārvades sistēmu. Regulatīvā rēķina atlikumu attiecina uz nākamajiem tarifu un regulatīvajiem periodiem atbilstoši šīs Metodikas [33.](#) un [38.punktam](#).
 7. AS “Conexus Baltic Grid” ar 2024.gada 23.augusta elektronisko sūtījumu informēja Igaunijas un Somijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatorus par Iesnieguma nosūtīšanu Regulatoram.
 8. Likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 1.pants nosaka Likuma mērķi – nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamototu konkurenci regulējamās nozarēs. Savukārt Likuma 9.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka Regulatora funkciju aizstāvēt lietotāju intereses un veicināt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību.
 9. Likuma 9.panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ka Regulators, pildot tam noteiktās funkcijas, nosaka tarifu vai tarifu augšējās robežas aprēķināšanas un noteikšanas metodiku, kā arī tarifu vai tarifu augšējās robežas piemērošanas kārtību, ja nozares speciālie likumi neparedz citus tarifu noteikšanas principus.
 10. AS “Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes attālinātajā sēdē atbalstīja sagatavoto lēmuma projektu “Par 2023.gada 26.oktobra lēmuma Nr.119 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem” piemērošanas kārtību”.

Regulators secina

1. No Iesniegumā un Regulatora rīcībā esošās informācijas par jaudas netiešās piešķiršanas kārtību izriet, ka jaudas netiešā piešķiršana Igaunijas, Latvijas un Lietuvas pārvades sistēmu starpsavienojuma punktos kopš 2017.gada tiek nodrošināta ar Baltijas gāzes biržas *GET Baltic* organizētās tirdzniecības platformas palīdzību. Savukārt atbilstoši Iesniegumā norādītajam 2023.gada martā birža *GET Baltic* tika pārdota un turpmāk jaudas netiešās piešķiršanas process tiks nodrošināts EEX tirdzniecības platformā. *GET Baltic* kļūstot par EEX tirdzniecības platformas daļu, jaudas netiešās piešķiršanas process tiek apgrūtināts, jo EEX tirdzniecības platforma nodrošina atšķirīgu funkcionalitāti no tās, kādu nodrošināja *GET Baltic*.
2. Jaudas netiešās piešķiršanas metodes esība ir svarīga Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas Nr.2017/459, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu Nr.984/2013 prasību kontekstā līdz brīdim, kad tiek ieviests jaudas izsoles mehānisms (minētās Regulas 2.panta 5.punkts).
3. Atbilstoši AS “Conexus Baltic Grid” sniegtajai informācijai atšķirībā no līdzšinējās pieejas, kas tika izmantota *GET Baltic* tirdzniecības platformā, EEX tirdzniecības platformā tirdzniecības piedāvājumi ir standartizēti un vienoti visā tirdzniecības platformā, kas cita starpā paredz ierobežotu zīmju skaitu piedāvājumu cenām, kā arī specifisku cenu svārstību soli – produkta cenas ir izteiktas EUR/MWh ar trijām decimāldaļām aiz komata, un cenu svārstību solis ir 0,025 *euro*.
4. Ar Lēmumu Nr.119 apstiprinātie tarifi visiem produktu veidiem ir noteikti EUR/kWh ar septiņām decimālzīmēm aiz komata, proti, četras decimālzīmes, ja tarifus izteic EUR/MWh, vienlaikus pēc noapaļošanas atbilstoši aritmētiskās noapaļošanas likumiem iegūtās tarifu vērtības visos gadījumos nedalās ar 0,025 bez atlikuma.
5. Lai turpmāk nodrošinātu jaudas netiešās piešķiršanas procesu EEX tirdzniecības platformā, ir jānosaka piemērošanas kārtība ar Lēmumu Nr.119 apstiprinātajiem tarifiem darījumiem EEX tirdzniecības platformā.
6. Tā kā, noapaļojot tarifus un nodrošinot, ka noapaļotā tarifa vērtība ir dalāma ar 0,025 bez atlikuma, ir iespējamās novirzes starp AS “Conexus Baltic Grid” atļautajiem (plānotajiem) un faktiskajiem ieņēmumiem un starp plānotajām un faktiskajām izmaksām, ir jānoteic, ka tās ir uzskaitāmas regulatīvajā rēķinā atbilstoši Metodikas 29.punktam.
7. Izvērtējot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi un administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai, Regulators secina, ka šīs lietas ietvaros konstatētie fakti norāda uz administratīvā akta izdošanas nepieciešamību un pamatotību, lai AS “Conexus Baltic Grid” varētu nodrošināt jaudas netiešās piešķiršanas procesu EEX tirdzniecības platformā, izmantojot biržas vajadzībām noapaļotus ar Lēmumu Nr.119 apstiprinātus tarifus. Regulators secina, ka šis administratīvais akts ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs, lai nodrošinātu iespēju dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem rezervēt jaudu EEX tirdzniecības platformā, tādējādi sasniedzot attiecīgo mērķi – veicināt ekonomiski pamatotu konkurenci dabasgāzes nozarē.

Pamatojoties uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 1.pantu, 6.panta otro daļu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 65.panta ceturto daļu un 66.pantu,

padome nolemj:

1. noteikt, ka jaudas netiešai piešķiršanai EEX tirdzniecības platformā AS "Conexus Baltic Grid" izmanto ar Lēmumu Nr.119 apstiprinātos tarifus, noapaļojot tos līdz sešām decimālzīmēm aiz komata, nodrošinot, ka noapaļotā tarifa vērtība ir dalāma ar 0,025 bez atlikuma;
2. noteikt, ka gadījumā, ja, piemērojot noapaļotās tarifu vērtības, rodas ieņēmumu novirzes, AS "Conexus Baltic Grid" tās uzskaita regulatīvajā rēķinā, kas ir izveidots atbilstoši Regulatora 2023.gada 13.jūlija lēmuma Nr.1/7 "Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" 29.punktā noteiktajam.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājas A. Ozolas p.i. padomes locekle

A. Upena

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU